

ali pa enega izmed samoglasnikov kratkoma' o odvrže n. pr. Mihael : Mihel, Andreas : Andraž, Leonard : Lenard i. t. d. Ali to ima pomen le pri lastnih imenih, v katere se pisava ne meša toliko. Važna je tukaj edino prva točka. Posledica takega zapiranja v zevu je, da ima jezik tukaj en sam zlog, ne glede na to, ali tvori tujka tudi le en zlog ali dva; zato bi morali n. pr. v pesmi, kjer bi hoteli za stopico imeti dva zloga, vtekniti nov *j*, *v* med samoglasnika; licentia poetica bi to že opravičila. Ne dá se pa tako lahko opravičiti ravnanje Levčevo, ko piše zraven prave oblike kristjan: milijon, misijon, škorpion, tercijalka i. t. d. Če so bili že nekdanj prav zgoraj navedeni zgledi, ko smo pisali v podobni zvezi še ladija, zarija i. t. d., morajo sedaj še tembolj, ko pišemo ladja, zarja celo proti etimologiji brez *i*, biti opravičene oblike: milijon, misjon, škorpjon, trcjaljka, i. t. d. Kdor bi pisal -ij-, bi moral dosledno tudi -uva-; lettuana : letuvana, jezuit : jezuvit i. t. d.! — In kako naj zapiramo zev v tujkah? Zeva ne smemo zapreti niti enozložno (socjalen, aktvalen), niti dvožložno (socijalen, aktuvalen), ker je tako ravnanje dovoljeno le tam, kjer vse tuje prikazni pretvorimo v domače, za to se morajo tujke puščati v svoji prvotni obliki: socialen, aktualen i. t. d., kakor je Levec nasproti Pleteršniku prav nastavil, le žal da ga tako malo posnemajo. Radi bi debelo podčrtali v Pravopisu, da se prav piše: biblioteka, ordinariat, perioda i. t. d. Res da Hrvatje radi pišejo *j* vmes, a zavoljo tega še ni nič bolj prav. V tujkah tudi Hrvatje ne smejo *j* vtikati, če hočejo biti dosledni; drugače je v hrvaščini z izposojenkami, ki imajo večkrat -ij- (prim. Miklošičeve zglede, V. Gr. I. 416. lijon, lukijernar, patrijaršija); v slovenščini pa -ij- niti za izposojenke ni prava pisava, kakor smo videli.

Pravično bomo ravnali s slovensko pisavo in s tujimi, ako razdelitev v izposojene in tuje besede vresničimo skozi in skozi v pisavi; drugače bomo imeli povsod kaj nedoslednega in samovoljnega, določna meja

pa razbistri pojme in odkaže vsakemu svoje. Tako bi se točka 466. v Levčevem Pravopisu, ki veleva tuje dvoglasnike au, eu, ai, ei, oi, ui, spreminjati v domače av, ev, aj, ej, oj, uj gotovo mogla glasiti, naj se ti dvoglasniki le v izposojenkah spreminjajo v domače, v tujkah pa naj ostajajo nespremenjeni; če je gori obdelane dvoglasnike Levec sam deloma prav ločil po izposo-



ŠOLARICA.

J. STRACHOVSKY.

jenkah in tujkah, potem menda ne bo objektivnega razloga, zakaj bi jih tudi tu ne ter pisal automat, auditor, neutralen i. t. d. namesto av, ev.

Treba pa je vendar tudi pri tujkah spremembe in sicer v končnicah, v kolikor so le-te potrebne, da spoznamo po njih besedno pleme, spol, število i. t. d., in ki